

A 1747/välfärd

Flytjandi Norræn vinstri græn
Afgreiðsla Norræna velferðarnefndin

Þingmannatillaga um forvarnir gegn kulnun í starfi**Tillaga**

Norræn vinstri græn leggja til að

Norðurlandaráð beini þeim tilmælum til Norrænu ráðherranefndarinnar

að hún tilnefni rannsakanda eða vinnuhóp til að kortleggja orsakir, leiðir til aðgerða og framlag yfirvalda í norrænu löndunum í því skyni að fyrirbyggja kulnun í starfi og bæta sálfélagslegt vinnuumhverfi.

Bakgrunnur

Andleg vellíðan fólks í vinnu er ekki síður mikilvæg en líkamleg vellíðan. Á vinnu- markaði nútímans eru stór viðfangsefni sem lúta að vellíðan fólks á norrænum vinnustöðum. Niðurstöður rannsókna dönsku rannsóknastofunnar í vinnuvernd (Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø) sýna að veikindadögum hefur fjölgað á vinnustöðum og geðheilsu launafólks hefur hrakað.

Þreytuheilkenni verður æ algengara í öllum norrænu löndunum. Streituvaldandi vinnuumhverfi getur reynst starfsfólki dýrkeypt með langvarandi veikindafjarveru og það getur í versta falli átt á hættu að detta út af vinnumarkaði. Alvarlegar afleiðingar vinnutengdrar streitu eru t.a.m. svefntruflanir, einbeitingarferfiðleikar, skapstýggð og líkamlegir kvillar. Algeng líkamleg sjúkdómseinkenni eru t.a.m. hár blóðþrýstingur, höfuðverkur og verkir í hnakka, vöðvum og liðum. Streita getur valdið vinnuslysum, stytta starfsaldur fólks og aukið veltu á starfsfólki. Um helming glataðra vinnudaga á evrópskum vinnumarkaði á árinu 2014 mátti rekja til streitu.

Það er ekki eingöngu starfsfólkið sem þjáist af kulnun í starfi. Rannsókn finnska lífeyristryggingafélagsins Elo sýndi að einum af hverjum fjórum fyrirtækjaeigendum í Finnlandi, yngri en 36 ára, þætti erfitt að samræma vinnu og frístundir og væri hætt við kulnun.

Þessu fylgir einnig kostnaður fyrir samfélagið, fyrirtækin og opinberar stofnanir vegna framleiðslutaps og aukinna útgjalda í heilbrigðisþjónustu. Forvarnir, öflugri löggjöf og bætt framlag yfirvalda myndi gagnast starfsfólki, fyrirtækjum og samfélaginu.

Norræn vinstri græn leggja til að Norðurlandaráð tilnefni annað hvort vinnuhóp eða

rannsakanda til að kortleggja fyrirbyggjandi aðgerðir og leiðir til að herða löggjöf um sálfélagslegt vinnuumhverfi því fram að þessu hefur meiri áhersla verið lögð á líkamlegt vinnuumhverfi í löggjöfinni og í verki. Framlag yfirvalda til sálfélagslegs vinnuumhverfis er mikilvægt í því skyni að tryggja starfsfólki heilbrigt og öruggt vinnuumhverfi. Kortlagt verði hvers konar aðgerðir þarf af hálfu yfirvalda til að bæta sálfélagslegt vinnuumhverfi starfsfólks.

Reykjavík, 19. september 2017

Christian Juhl (EL)

Christian Poll (ALT)

Håkan Svenneling (V)

Iddimanngiu Jensen Bianco (IA)

Paavo Arhinmäki (vänst)

Steingrímur J. Sigfússon (VG)

Torgeir Knag Fylkesnes (sv)